

به نام خدا

عنوان مقاله:

فولاد مبارکه اصفهان

فولاد مبارکه اصفهان

شرکت فولاد مبارکه اصفهان، بزرگ‌ترین واحد صنعتی خصولتی در ایران و بزرگ‌ترین مجتمع تولید فولاد در ایران است، که در جنوب شهر گرگوند و جنوب غربی شهر مبارکه قرار دارد. فولاد مبارکه هم‌اکنون محرک بسیاری از صنایع بالادستی و پایین‌دستی است. فولاد مبارکه در ۱۱ دوره جایزه ملی تعالی سازمانی و ۶ دوره جایزه شرکت دانشی در کشور رتبه نخست را به دست آورده است و همچنین این شرکت در سال ۱۳۹۱ برای نخستین بار به عنوان تنها شرکت ایرانی با کسب امتیاز ۶۵۴ تندیس زرین جایزه ملی تعالی سازمانی را از آن خود کند. این رتبه برای دومین بار با امتیاز ۶۸۲ در سال ۱۳۹۳ تکرار شد و شرکت فولاد مبارکه به عنوان سازمان سرآمد سال برگزیده شد. حضور در میان ۲۵ شرکت برتر دانشی آسیا مانند سامسونگ، تویوتا و ... برای نخستین بار در خاورمیانه (در سال‌های ۲۰۱۵ و ۲۰۱۷) از دیگر افتخارات چند سال گذشته این شرکت است.

گروه شرکت‌های فولاد مبارکه اصفهان اکنون مواد اولیه بیش از ۳,۰۰۰ کارخانه و کارگاه تولیدی کشور در صنایع لوله و پروفیل، نفت، گاز و پتروشیمی، خودرو، موتورهای الکتریکی، لوازم خانگی، فلزی سبک و سنگین، ساختمانی، غذایی، کشتی‌سازی و سازه‌های دریایی و ... را تأمین می‌نماید. شرکت هر ساله بخشی از محصولات خود را در راستای ارتقای کیفیت، برآورده نمودن نیازهای ارزی و حضور مستمر در بازارهای جهانی و توسعه آن صادر می‌کند و با توجه به اعتبار کسب شده در بازار جهانی هم‌اکنون پتانسیل و اعتبار لازم جهت صادرات به بیش از ۳۸ کشور جهان را دارد.

این مجتمع در ۷۵ کیلومتری جنوب غربی شهر اصفهان، در زمینی به وسعت ۳۵ کیلومتر مربع (۱۷ کیلومتر مربع سالن تولید) استقرار یافته است و دارای ظرفیت تولید سالانه ۱۰,۳ میلیون تن (پایان سال ۹۷ در گروه فولاد مبارکه) شامل انواع محصولات فولادی تخت، گرم و سرد نوردیده، قلع‌اندود، گالوانیزه و رنگی از ضخامت ۰,۱۸ تا ۱۶ میلی‌متر می‌باشد شرکت فولاد مبارکه در آبان ماه سال ۱۴۰۱ موفق به تولید فولاد ضدزنگ (استنلس استیل) که یکی از پرکاربردترین آلیاژهای فولاد است، شده است.

فولاد مبارکه یکی از معدود شرکت‌های فولادسازی ایران است که توانسته مالک زنجیره کاملی در تولید فولاد از معدن‌کاری سنگ آهن تا نورد فولاد و تولید انواع محصولات پوششدار و تخت باشد.

این شرکت در سال ۱۳۹۹ موفق به کسب بیش از ۵۸ هزار میلیارد تومان سود خالص شده است که با این اوصاف به یکی از سودآورترین شرکت‌های ایران بدل گشته است.

تاریخچه فولاد مبارکه

شرکت فولاد مبارکه اصفهان در ۲۳ دی ماه ۱۳۷۱ احداث شد و اکنون یکی از بزرگ‌ترین واحدهای صنعتی و بزرگ‌ترین مجتمع تولید فولاد در ایران است. این شرکت در زمینی به مساحت ۳۵ کیلومتر مربع در نزدیکی شهر مبارکه و در ۷۵ کیلومتری جنوب غربی شهر اصفهان واقع شده است.

نخست هدف از ساخت مجتمع فولاد مبارکه، طرح توسعه ذوب آهن اصفهان بوده که پس از انقلاب طرح ساخت آن به شکل شرکتی مستقل از ذوب آهن به اجرا درآمد. به علاوه در طرح اولیه که پیش از انقلاب تدوین گردید قرار بود تجهیزات و ماشین آلات فولاد مبارکه توسط ماشین سازی اراک ساخته شود.

عملیات اجرایی این مجتمع در سال ۱۳۶۰ آغاز گردید و در دوران جنگ ایران و عراق و در حالی که منطقه زیر حملات هوایی جنگنده‌های عراقی بود، به دست صنعتگران ایرانی ادامه یافت. فعالیت‌های ساختمانی و فنی اجرا شده در دوران ساخت این مجتمع در خاورمیانه در نوع خود کم‌نظیر بوده و نزدیک به ۱۸ میلیون و ۷۰۰ هزار متر مکعب خاک برداری و بالغ بر یک میلیون و ۸۴۵ هزار متر مکعب بتن ریزی، یک میلیون و ۸۰۰ هزار متر مربع قالب‌بندی و ۸۰ هزار تن آرماتور، حدود ۱۵۰ هزار تن اسکلت فلزی، یک میلیون متر مربع نصب پوشش و بالغ بر ۵۰۰ هزار تن تجهیزات و ماشین آلات در آن نصب گردیده است.

نخستین کوره قوس الکتریکی واحد فولادسازی این مجتمع در مهرماه سال ۱۳۷۰ راه‌اندازی شد و در ۲۳ دی‌ماه سال ۱۳۷۱ خطوط تولید این کارخانه بزرگ توسط رئیس‌جمهور وقت افتتاح گردید؛ با ورود محصولات فولادی این شرکت به بازار و افزایش تدریجی تولید تا سقف ظرفیت اسمی ۴٫۲ میلیون تن بخش عمده‌ای از نیاز کشور به این کالای استراتژیک بر طرف گردید. این شرکت در سال‌های پس از رسیدن به ظرفیت اسمی با کسب تجربه و توانمندی اقتصادی برای پاسخگویی به نیاز روزافزون بازار داخلی و خارجی و استفاده بهینه از تجهیزات و ماشین آلات تولیدی موجود اقدام به برنامه‌ریزی برای افزایش تولید در قالب طرح‌های توسعه نمود و با استفاده از منابع مالی حاصل از فروش داخلی و ارزی شرکت و استفاده از اعتبارات مالی، ریالی و ارزی،

نخستین مرحله طرح‌های توسعهٔ زیر سقف داخل شرکت را اجرا نمود و ظرفیت خود را به ۴,۵ میلیون تن و سپس در سال ۱۳۹۵ به ۲,۷ میلیون تن رسانید. در نیمه اول سال ۱۳۹۶ در کل گروه فولاد مبارکه ظرفیت به ۳,۱۰ میلیون تن ارتقاء یافت. تولید ۸,۱۲ میلیون تن فولاد تا سال ۱۳۹۸ و ۲۵ میلیون تن در افق ۱۴۰۴ در کل گروه برنامه‌ریزی نموده‌است. شرکت فولاد مبارکه از شرکت‌های پیشرو ایرانی است که در زمینه تولید ورق‌های فولادی فعالیت می‌نماید. این شرکت با مأموریت «ایفای نقش محوری در توسعه صنعتی، اقتصادی و اجتماعی کشور و ارتقای سطح فناوری صنعت فولاد، به عنوان سازمانی جهان تراز» حدود پنجاه درصد از فولاد کشور را با ایجاد اشتغال مستقیم و غیرمستقیم برای ۳۵۰,۰۰۰ نفر تولید می‌نماید. به طوری که این شرکت دارای رکورد تولید ۵,۷ میلیون تن انواع محصولات فولادی تخت گرم و سرد نوردیده، قلع‌اندود، گالوانیزه و رنگی از ضخامت ۰,۱۸ تا ۱۶ میلی‌متر و تختال با احتساب تولید فولادسازی در مجتمع فولاد سبا و مجتمع فولاد هرمزگان می‌باشد.

گروه شرکت‌های فولاد مبارکه اصفهان اکنون مواد اولیه بیش از ۳,۰۰۰ کارخانه و کارگاه تولیدی کشور در صنایع لوله و پروفیل، نفت و گاز و پتروشیمی، خودرو، موتورهای الکتریکی، لوازم خانگی، فلزی سبک و سنگین، ساختمانی، غذایی، کشتی‌سازی و سازه‌های دریایی و ... را تأمین می‌نماید. شرکت هر ساله بخشی از محصولات خود را در راستای ارتقای کیفیت، برآورده نمودن نیازهای ارزی و حضور مستمر در بازارهای جهانی و توسعه آن صادر می‌کند و با توجه به اعتبار کسب شده در بازار جهانی هم‌اکنون پتانسیل و اعتبار لازم جهت صادرات به بیش از ۳۸ کشور دنیا را دارد.

فولاد مبارکه از واحدهای صنعتی پرمصرف آب اصفهان به‌شمار می‌آید. مصرف آب این کارخانه در کمترین میزان خود، ۱,۵٪ از دبی زاینده‌رود برابر سالانه ۲۳ میلیون متر مکعب در سال است و خود یکی از عوامل کم‌آبی زاینده‌رود شناخته می‌شود.

ایرنا در گزارشی از تأثیرات این کارخانه در آلودگی هوا نوشت که اصفهان در دشت فرودست و پست جغرافیایی قرار دارد و صناعی مانند فولاد مبارکه در مسیر باد قرار دارد و آلودگی ناشی از این کارخانه هوای شهر اصفهان را تحت شعاع قرار می‌دهد.

مردم شهرستان مبارکه سال‌ها نسبت به آلایندگی این کارخانه اعتراض داشتند و با فشارهای مدیران فولاد مبارکه، بیش از ۷ سال پرونده فولاد مبارکه در محیط‌زیست نیمه‌کاره مانده بود که سرانجام با دستور لاریجانی این توقف به سرانجام رسید و اعلام شد که شی مانند ام‌اس، سرطان و سکنه و مشکلات زیست‌محیطی ارتباط مستقیمی با این کارخانه دارد. گنداله‌سازی فولاد مبارکه، مصرف روزانه ۹ میلیون متر مکعب گاز و پسماند خروجی این شرکت از عواملی هستند که اثبات می‌کند کارخانه فولاد مبارکه آلاینده است؛ همچنین این پسماندها زمین‌های کشاورزی اطراف این شرکت را آلوده کرده‌است همچنین در کارخانه همواره گازهای خطرناکی چون گازهای خردلی، نارنجی، آبی و مشکی مشاهده می‌شده‌است.